

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2015. gada 4. februārī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Kaspars Balodis, tiesneši Sanita Osipova un Ineta Ziemele,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 6/2015),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta 2006. gada 31. oktobra noteikumu Nr. 899 „Ambulatorajai ārstēšanai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtība” 113. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 64. pantam.

2. Apstrīdētā norma, kas bija spēkā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. martam, noteica:

„Ja Veselības norēķinu centrs, veicot ceturkšņa datu analīzi, konstatē, ka ir pārsniegti kompensācijai piešķirtie līdzekļi attiecīgajā laika periodā, tas informē iesniedzēju par nepieciešamību veikt maksājumu atbilstoši tā tirgus daļai kompensācijas kārtības ietvaros, lai segtu paredzamo kompensācijai piešķirto līdzekļu deficītu, un nosaka maksājuma apmēru. Maksājuma veikšanas kārtību nosaka Veselības norēķinu centra un iesniedzēja līguma nosacījumos. Ja iesniedzējs 30 dienu laikā pēc Veselības norēķinu centra rēķina saņemšanas neveic

maksājumu Veselības norēķinu centra kontā, attiecīgās zāles svītro no kompensējamo zāļu saraksta.”

Ar Ministru kabineta 2011. gada 19. oktobra noteikumiem Nr. 821 „Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 31. oktobra noteikumos Nr. 899 „Ambulatorajai ārstēšanai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtība”” apstrīdētajā normā vārdi „Veselības norēķinu centrs” (attiecīgā locījumā) tika aizstāti ar vārdiem „Nacionālais veselības dienests” (attiecīgā locījumā).

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums un faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu prasījums par Ministru kabineta noteikumu atbilstības izvērtēšanu Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Tādējādi pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 9. punkts noteic, ka tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu ir tiesai, izskatot administratīvo lietu. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.¹ panta pirmās daļas 2. punktu pieteikums iesniedzams, ja tiesa, izskatot administratīvo lietu, uzskata, ka norma, ko iestāde ir piemērojusi vai kas administratīvajā tiesas procesā būtu jāpiemēro šajā lietā, neatbilst Satversmei vai starptautisko tiesību normai (aktam).

Pieteikuma iesniedzēja, izskatot tās tiesvedībā esošo administratīvo lietu [..], ar (*datums*) lēmumu apturēja tiesvedību lietā un nolēma iesniegt Satversmes tiesā pieteikumu par apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 64. pantam.

Līdz ar to saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 9. punktu un 19.¹ panta pirmās daļas 2. punktu Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu.

6. Satversmes tiesas likumu 18. panta pirmā daļa citastarp noteic, ka pieteikumā par lietas ierosināšanu jānorāda tā juridiskais pamatojums. Tātad Pieteikuma iesniedzējai ir pienākums sniegt konkrētus juridiskus argumentus sava prasījuma pamatošanai.

Pieteikumā sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un norādīts, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 64. pantam. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka Ministru kabinets nav ievērojis Farmācijas likumā noteikto pilnvarojumu.

Pieteikuma iesniedzēja citē vairākus Satversmes tiesas spriedumus, kuros vērtētas Ministru kabineta tiesības izdot noteikumus, pamatojoties uz likumdevēja pilnvarojumu. Pieteikumā arī norādīts, ka Satversmes tiesa 2013. gada 9. aprīļa spriedumā lietā Nr. 2012-14-03 „Par Ministru kabineta 2006. gada 31. oktobra noteikumu Nr. 899 „Ambulatorajai ārstēšanai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtība” 84.¹ un 89. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. un 111. pantam” secināja: „pasākumi, kas vērsti uz medikamentu iegādes izdevumu samazināšanu pacientiem un valsts līdzekļu ekonomiju, lai nodrošinātu kompensējamo medikamentu pieejamību plašākam personu lokam, ietilpst ne vien Ministru kabinetam atvēlētās rīcības brīvības ietvaros, bet pat Ministru kabineta pienākumos.”

Pieteikuma iesniedzēja apšaubā, vai minētais Satversmes tiesas secinājums ir attiecināms uz gadījumu, kad privātpersonai nolūkā ietaupīt valsts budžeta līdzekļus tiek uzlikts pienākums atmaksāt valstij budžeta līdzekļu pārtēriņu. Pieteikumā apgalvots, ka apstrīdētā norma esot nevis procesuāla norma, bet gan uzliekot personai jaunu, likumā neparedzētu pienākumu. Likumdevējam neesot bijis mērķa piešķirt Ministru kabinetam tiesības uzlikt zāļu izplatītājiem šādu pienākumu. Taču pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas neatbilstību Satversmes 64. pantam. Proti, nav pamatots, kāpēc Ministru kabinets nebūtu tiesīgs zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtības ietvaros uzlikt personām apstrīdētajā normā minēto pienākumu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

n o l ē m a :

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 6/2015).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 3. kolēģijas priekšsēdētājs

K. Balodis